

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՍԱՆՎԳԻՏԱԾՈՒՄ • ՓՈՐՁ • ԶՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հաստատում եմ
Հայաստանի պետական տնտեսագիտական
համալսարանի ռեկտոր, տ.գ.դ., պրոֆեսոր
Դ.Ռ. Գալոյան
«01» * Մարտի 2023թ.

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
/2023-2024 ուս.տարվա/

Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր

Ը.00.03 - «ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ, ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ» («Վիճակագրություն»)
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

1. Վիճակագրության գիտության առարկան, մեթոդը և խնդիրները:
2. Վիճակագրական դիտարկման ծրագրամեթոդաբանական և կազմակերպական հարցերը:
3. Վիճակագրական դիտարկման ձևերը, տեսակները և եղանակները:
4. Վիճակագրական տվյալների ամփոփում և խմբավորում:
5. Վիճակագրական աղյուսակներ և գրաֆիկներ:
6. Բացարձակ և հարաբերական մեծություններ:
7. Դիսկրետ պատահական մեծություններ, դրանց մաթեմատիկական սպասումը և հատկությունները:
8. Դիսկրետ պատահական մեծությունների դիսպերսիան և դրա հատկությունները:
9. Դիսկրետ պատահական մեծությունների բաշխման օրենքները՝ բինոմական, պուասոնի, հիպերերկրաչափական և այլ բաշխումներ:
10. Անընդհատ պատահական մեծությունների բաշխման ֆունկցիան, դրա հատկությունները:
11. Անընդհատ պատահական մեծությունների հավանականության բաշխման խտությունը:
12. Նորմալ և ստանդարտ նորմալ բաշխումներ: Նորմալ բաշխումը որպես այլ բաշխումների ապրոքսիմացիա:
13. Բաշխման ձևի ցուցանիշներ՝ ասիմետրիա և էքսցես:
14. Ընտրանքային դիտարկման տեսակները: Ընտրանքային դիտարկման սխալները:
15. Միջինի և մասի ընտրանքային բաշխումներ: Պարամետրերի կետային գնահատման մեթոդները:
16. Գլխավոր համակցության մաթեմատիկական սպասման գնահատման վստահելի միջակայքերը հայտնի և անհայտ դիսպերսիաների դեպքում:
17. Ստանդարտ շեղման վստահելի միջակայքերի որոշումը: Հատկանիշի մասի վստահելի միջակայքերի կառուցումը:
18. Պատահական ընտրանքի անհրաժեշտ ծավալի որոշումը:
19. Հիպոթեզների ստուգման ընթացակարգը: Միակողմանի և երկկողմանի թեստեր: Առաջին և երկրորդ կարգի սխալներ:
20. Ընտրանքային միջինի հիպոթեզի ստուգումը:

21. Երկու անկախ և կախյալ ընտրանքների համեմատությունը:
22. F չափանիշի կիրառումը երկու դիսպերսիաների տարբերությունը գնահատելու համար:
23. Միագործոն դիսպերսիոն վերլուծություն:
24. χ^2 Պիրսոնի համաձայնության չափանիշի էությունը և կիրառման շրջանակները:
25. Պարզ գծային ռեգրեսիոն հավասարման դուրս բերումը: Ենթադրություններ, մնացորդների վերլուծություն:
26. Ռեգրեսիոն հավասարման ավտոկոռելյացիայի չափում: Հիպոթեզների ստուգում: Մաթեմատիկական սպասման գնահատում և անհատական արժեքների կանխատեսում:
27. Բազմակի ռեգրեսիայի մոդել: Մնացորդների վերլուծություն: Մոդելի նշանակալիության ստուգում:
28. Վիճակագրական հետևություններ գլխավոր համակցության ռեգրեսիայի գործակիցների մասին:
29. Ռեգրեսիոն մոդելի բացատրող փոփոխականների նշանակալիության գնահատում:
30. Ֆիկտիվ փոփոխականով ռեգրեսիոն մոդելներ, փոխգործողության էֆեկտներ:
31. Քառակուսային մոդելի կառուցում: Տվյալների ձևափոխում ռեգրեսիոն մոդելներում: Կոլինեարություն:
32. Ռեգրեսիոն մոդելի կառուցման քայլային մոտեցում: Լավագույն ենթաբազմության մեթոդի ընտրություն:
33. Ժամանակային շարքերի վերլուծական ցուցանիշները:
34. Ժամանակային շարքերի դասական մուլտիպլիկատիվ մոդելներ:
35. Ժամանակային շարքերի հարթեցում:
36. Տրենդի հաշվարկը փոքրագույն քառակուսիների մեթոդով և կանխատեսում:
37. Տրենդի հաշվարկը ավտոռեգրեսիայի միջոցով և կանխատեսում:
38. Կանխատեսման ադեկվատ մոդելի ընտրություն:
39. Կանխատեսում սեզոնային տվյալների հիման վրա:
40. Ընդհանուր հասկացություն ինդեքսների մասին և դրանց նշանակությունը սոցիալ-տնտեսական հետազոտություններում:
41. Անհատական և ընդհանուր ինդեքսներ:
42. Բազմապային և շրթայական ինդեքսների համակարգը:
43. Ինդեքսների փոխկապվածությունը:
44. Հաստատուն և փոփոխական բազայով ինդեքսների համակարգը:
45. Կառուցվածքային ինդեքսներ՝ կայուն և փոփոխուն կշիռներով ինդեքսներ:
46. Երևույթների դինամիկայի վերլուծությունը ինդեքսային մեթոդով:
47. Բազմաչափ դասակարգում: Օբյեկտների և կլաստերների մոտիկությունը:
48. Ստորակարգված (իերարխիկ) կլաստերների ընթացակարգերը:

49. Գլխավոր բաղադրիչների (կոմպոնենտների) մոդելը, մաթեմատիկական հիմնավորումը և մեթոդի ալգորիթմը:
50. Գործոնային վերլուծության գծային մոդելը:
51. Բաղադրիչային և գործոնային վերլուծության նախադրյալների տարբերությունը:
52. Գործոնային վերլուծության հիմնական խնդիրները:
53. Դիսկրիմինանտային վերլուծության մեթոդի նկարագրությունը:
54. Դիսկրիմինանտային վերլուծության գծային մոդելը:
55. Դիսկրիմինանտային ֆունկցիայի որակի գնահատումը:
56. Փոխարվածության աղյուսակների էությունը և կիրառման շրջանակը:
57. Բազմաչափ փոփոխականների միջև կապի չափանիշները: Ասոցացիայի և կոնտինգենցիայի գործակիցները:
58. Կարգային փոփոխականների կապի չափանիշները:
59. Աշխատանքի շուկայի ցուցանիշների բովանդակությունը և վիճակագրության խնդիրները:
60. Աշխատողների ցուցակային թիվը և դրա շարժի ցուցանիշները:
61. Աշխատաժամանակի օգտագործման ցուցանիշները:
62. Ազգային հարստության բովանդակությունը և դրա տարրերի դասակարգումն ու գնահատումը:
63. Հիմնական ֆոնդերի մաշվածության վիճակագրական հաշվարկման մեթոդներն ու առանձնահատկությունները:
64. Հիմնական ֆոնդերի շարժի և վիճակի ցուցանիշները:
65. Հիմնական ֆոնդերի օգտագործման ցուցանիշները:
66. Սարքավորումների հզորության և օգտագործման ցուցանիշները:
67. Նյութական շրջանառու միջոցների օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշները:
68. Տնտեսական գործունեության արդյունքների ցուցանիշներն ազգային հաշիվների համակարգում:
69. Ազգային հաշիվների համակարգի հիմնական հասկացությունները:
70. ՀՆԱ-ի հաշվարկման մեթոդները:
71. ՀՆԱ-ի կառուցվածքային տեղաշարժերի և կառուցվածքային տարբերությունների գնահատումը:
72. Ազգային հաշիվների կազմման և վերլուծության մեթոդաբանությունը:
73. Մակրոտնտեսական ցուցանիշների միջազգային համադրումները:
74. Բնակչության թվաքանակի և տեղաբաշխման ուսումնասիրությունը:
75. Բնակչության շարժի ցուցանիշները:
76. Կանխատեսման մեթոդների կիրառումը բնակչության հեռանկարային թվի հաշվարկման համար:
77. Արտադրանքի թողարկման վիճակագրության ցուցանիշները:

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԾՈՒՄ • ՓՈՐՁ • ԳՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԿ

78. Արտադրության և շրջանառության ծախքերի հասկացությունները և դրանց դասակարգումը:
79. Արտադրանքի ինքնարժեքի մակարդակի և դինամիկայի ցուցանիշները:
80. Աշխատավարձի ֆոնդի վիճակագրական վերլուծությունը:
81. Կազմակերպության ֆինանսական արդյունքի և ֆինանսական վիճակի ցուցանիշները:
82. Գների մակարդակի և դինամիկայի ցուցանիշները:
83. Ֆինանսաբանկային վիճակագրության հիմնական ցուցանիշները
84. Արտադրության տնտեսական արդյունավետության ընդհանրական և մասնակի ցուցանիշները:
85. Աշխատանքի արտադրողականության մակարդակի և դինամիկայի ցուցանիշները:
86. Շրջակա միջավայրի և բնական ռեսուրսների վիճակագրական ցուցանիշների համակարգը:
87. Բնակչության կենսամակարդակի ցուցանիշների համակարգը:
88. Բնակչության եկամուտների աղբյուրները և սպառման ուղղությունները:
89. Բնակչության եկամուտների և ծախսերի շերտավորման վիճակագրական ուսումնասիրությունը:
90. Բնակչության սոցիալական ապահովության վիճակագրական ցուցանիշները:
91. Բնակչության սոցիալական պաշտպանվածության վիճակագրական ցուցանիշները:
92. Բնակչության բնակարանային պայմանների ցուցանիշները:
93. Հանգստի և զբոսաշրջության վիճակագրության ցուցանիշների համակարգը:
94. Առողջապահության վիճակագրության ցուցանիշների համակարգը:
95. Կրթության վիճակագրության ցուցանիշների համակարգը:
96. Մշակույթի վիճակագրության ցուցանիշների համակարգը:
97. Իրավական վիճակագրության ցուցանիշների համակարգը:
98. Ծառայությունների շուկայի վիճակագրական ցուցանիշները:

Հաստատվել է վիճակագրության ամբիոնի 2023թ. փետրվարի 14-ի N°8 նիստում

Վիճակագրության ամբիոնի վարիչ՝
20.02.23թ.

/Ա.Մ. Քթոյան/

Գրականության ցանկ

1. Հակոբյան Կ.Հ. Վիճակագրության տեսություն: Ուսումնական ձեռնարկ, - Եր. ԵՎՐԱՍԻԱ, 2004թ. – 232 էջ:
2. Շիրինյան, Ա.Յու. Կիրառական վիճակագրություն: Դասախոսությունների տեքստ, Երևան: Մեկնարկ, 2017, 100 էջ:
3. Գևորգյան Ռ.Վ. Ժամանակային շարքերի վերլուծություն և կանխատեսում: Դասախոսությունների տեքստ, Երևան: Մեկնարկ, 2017, 94 էջ:
4. Ֆիդանյան Լ.Ա. Բիզնես վիճակագրություն : Դասախոսությունների տեքստ, Երևան: Մեկնարկ, 2018, 98 էջ:
5. Մատինյան Ա.Ս. Վարկաձների վիճակագրական ստուգում Դասախոսությունների տեքստ, Երևան: Հեղինակային հրատակակություն, 2021, 84 էջ:
6. Հակոբյան Կ. Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն: Յունիթ 1: Եր. «ԵՄԳՄՀ», 2004թ. – 96 էջ:
7. Հակոբյան Կ. Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն: Յունիթ 2: Եր. «ԵՄԳՄՀ», 2004թ. – 104 էջ:
8. Կիրառական վիճակագրության հիմունքներ: Ուսումնական ձեռնարկ /Մ. Է. Մովսիսյան, Ռ.Վ. Գևորգյան, Ա. Յու. Շիրինյան, Ա.Ս. Մատինյան, Երևան: Տնտեսագետ, 2018, 250 էջ:
9. Ազգային հաշվետարություն: Ուսումնամեթոդական օժանդակ ձեռնարկ/ Ն.Հ.Ենգիբարյան. – Եր.: Հեղինակային հրատարակություն, 2014 – 100 էջ:
10. Ազգային հաշիվների համակարգ: Ուսումնական ձեռնարկ/ Ն.Հ.Ենգիբարյան. – Եր.: Հեղինակային հրատարակություն, 2012 – 357 էջ:
11. Գևորգյան Ռ.Վ. Շրջակա միջավայրի և բնական պաշարների վիճակագրություն: Ուսումնամեթոդական օժանդակ ձեռնարկ, Երևան.: - 2010, 144 էջ:
12. Батракова Л.Г. Теория статистики: учебное пособие для студентов / Л. Г. Батракова. - Москва: КноРус, 2013. - 527 с.
13. Долбик-Воробей Т.А., Воробьева О.Д. Статистика населения и демография. Приложение, тесты, учебник/ Москва: Конус - 2018г.-314 с.
14. Ефимова М. Р. Общая теория статистики: учеб. для студ. вузов. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: ИНФРА-М, 2011. - 413 с.
15. Ниворожкина Л.И., Морозова З.А. Математическая статистика с элементами теории вероятностей в задачах с решениями: Учеб. пособие. – Москва: ИКЦ «МарТ», 2005. – 608 с.
16. Прикладная статистика. Основы эконометрики: Учебник для вузов: В 2 т. 2-е изд., испр. – Т. 1: Айвазян С.А., Мхитарян В.С. Теория вероятностей и прикладная статистика. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 656 с.

17. Сигел, Эндрю, Практическая бизнес-статистика. : пер. с англ. – М. : Издательский дом “Вильямс”, 2002. – 1056 с.
18. Статистика для менеджеров с использованием Microsoft Excel / Леван, Стефан, Кребиль, Беренсон/, Москва - Петербург – Киев, 2005. – 1313 с.
19. Теория статистики с основами теории вероятностей: Учебное пособие для вузов / Под ред. И.И. Елисеевой. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 446 с.
20. Беляевский И.К., Данченко Л.А., Коротков А.В. Татаркова Н.В. Статистика рынка товаров и услуг: учебно-практическое пособие/ Московский государственный университет экономики, статистики и информатики, 2006г. - 143с.
21. Курс социально-экономической статистики: учебник для вузов / Под ред. М.Г.Назарова .- 6-е изд., испр. и доп. - М. : Омега - Л, 2007. - 984 с.
22. Международная статистика: учебник / Под ред. Б.И. Башкатова, А.Е. Суринова, - М.: Юрайт, 2010. - 671 с.
23. Микроэкономическая статистика: Учебник /под ред. С.Д. Ильенковой.-М.: Финансы и статистика, 2004г. – 544с.
24. Социально-экономическая статистика: учебник / под ред. М.Р. Ефимовой.- 2-е изд., перераб. и доп. - М. : Юрайт, 2011. - 592 с.
25. Статистика: Учебник для вузов / Под ред. И. И. Елисеевой.- СПб.: Питер, 2010.- 368 с.
26. Теория статистики с элементами эконометрики: учебник для академического бакалавриата / под ред. В.В. Ковалева. – М.: Издательство Юрайт, 2014. – 670 с.
27. Эконометрика: Учебник / Под ред. И.И. Елисеевой. - 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2007. – 576 с.
28. Экономическая статистика: учебник / Под ред. Ю.Н. Иванова. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 736 с.
29. Cameron C., Trivedi P. Microeconometrics Using Stata. - Stata Press, 2009.
30. Greene William H. Econometric Analysis. 5th ed. - New York: Pearson Education International, 2003.
31. Basic Business Statistics: Concepts and Applications, Mark L. Berenson, David M. Levine, Timothy C. Krehbiel, Pearson, 2012, 859 p.
32. Aczel-Souderpandian: Complete Business Statistics, 7th Edition, McGraw-Hill Primis, 2008, 883 p.
33. Quantitative methods for investmet analisis, Richard A., Defusqo, Dennis W., 2004.
34. Business Statistics, A Decision-Marking Approach, David F. Groebner, Patrick W. Shannon, Phillip C. Fry, Kent D. Smith.